

skaberne hvile og ser objektivt og samfundsmæssigt paa Problemet, at finde hinanden i fælles Optræden. Og her maa jeg med den højtærede Formands forventede Tilladelse citere nogle Ord fra Venstres Hovedorgan, i alt Fald Hovedstadsorgan, Dagbladet „København“. Dette Blad omtaler i en Artikel for nylig den tyske Toldlov og nævner, at denne paafører det danske Landbrug Milliontab, fuldkommen i Overensstemmelse med de Udtalelser, der nylig er kommet fra en fremragende konservativ Landbruger i Østjylland, der nævnte, at foreløbig i alt Fald havde Deflationen kostet det danske Landbrug mindre, end den tyske Toldlov har kostet det. Under Omtalen af denne Sag bebrejder „København“ først Regeringen, at man hidtil ikke har mærket noget til dens Initiativ for at afværge de Tab, som tilføjes Landets Erhvervsliv paa denne Maade, nemlig gennem den tyske Toldlov, og saa fortsætter man: „Saadanne hensynsløse Dispositioner fra et Udland, som er en større Sælger end Køber, kunde formentlig afværges ved et intimere Samarbejde mellem Landets forskellige Erhverv, saaledes at de hjalp hinanden med at etablere Køberstrejke overfor det paagældende Land, naar det lægger positive Hindringer i Vejen for den legitime Eksport.“ Se, det er gode og sunde Ord, og det er navnlig Ord, der har Bud til Virkeligheden, Ord, som jeg gerne vil understrege og slutte mig til. De udtrykker kun, hvad vi har forlangt fra konservativ Side; jeg vil gerne stærkt understrege, at vi ikke har forlangt dette for at kræve et Monopol- eller Patentstempel derpaa; intet vilde være os kærere end, om samtlige andre Partier i Landet optog disse Tanker, dette Program, og vi skal ikke gøre nogen Monopolret gældende i saa Henseende, thi det er ganske klart, at de kun kan blive til Gavn og kun kan blive til Virkelighed, naar der skabes et virkelig bæredygtigt Flertal for en saadan Ændring i toldpolitisk Henseende.

I Toldforholdet mellem Tyskland og Danmark staar faktisk to diametralt modsatte Systemer overfor hinanden, to Systemer tørner sammen, det ene repræsenteret af en Toldtarif, maalbevidst anlagt paa Forhandling, et glimrende Instrument i en overlegen Handelspolitik's Haand, vi mødende ubevæbnet, kan jeg sige, med en stivnet, paa Forhaand given Toldlov, hvori intet lader sig rette, intet lader sig ændre efter den foreliggende Situation. Denne Situation kan lignedes med en Boksematch mellem en veltrænet, muskelspillende Sværgætsbokser og en gigt- og alderdoms-

stivnet Olding paa den anden Side; Resultatet, en fuldkommen Knockout, er givet paa Forhaand.

Jeg har ved et for mig heldigt Tilfælde haft Lejlighed til at følge i alt Fald noget af Forarbejdet til den tyske Toldlov. For en dansk Rigsdagsmand, der har siddet i Folketingets Toldudvalg i nogle Aar, tilmed som Sekretær, var det en Oplevelse at se Tyskland lægge sin nye Toldtarif til Rette og se Statsmagten, repræsenteret af Reichswirtschaftsministeriet, samle alle Interesser, afveje dem, afbalancere dem, kombinere dem paa alle Trin straks fra først af, læggende det hele til Rette, længe inden man tænkte paa at indbringe det for et politisk Forum. Jeg vil, idet jeg forsætlig nævner dette, gerne for det høje Tings Medlemmer fremhæve den store, værdifulde Rolle, som Reichswirtschaftsrat spiller i tysk økonomisk Politik. Jeg antager, at samtlige dette høje Tings Medlemmer vil erindre, at Etableringen af et Reichswirtschaftsrat var Weimar-Forfatningens eneste, saare beskedne Indrømmelse til Raadstanken, en af de centrale Tanker i hele den revolutionære Strømning, som havde styrtet det gamle Tyskland over Ende, og hvorpaa der nu skulde opbygges en ny Forfatning. Der er noget godt i enhver Tanke; det kan man ogsaa sige, med meget stærk Begrænsning, om Raadstanken, men saaledes som man i Reichswirtschaftsrat, som Led i Forfatningen, har samlet faglige Repræsentanter fra alle Sider indenfor Samfundslivet, Repræsentanter for alle Erhverv, for Forbrugerne, for Funktionærerne, repræsenterende Samfundet lagdelt og paa tværs, saaledes har det været et uvurderligt Gode for Tyskland, for Sundheden og for Sandheden i den tyske økonomiske Politik, at have dette Redskab. Gennem det forberedende, det samlende, det afslibende Arbejde netop i Reichswirtschaftsrat, hvor man forstod hinanden, hvor man talte rent ud, hvor man ikke talte Politik, lykkedes det at skabe den enestaaende Basis for den tyske Toldlov, som ogsaa sikrede denne Lovs politiske Gang gennem Rigsdagen. Man saa jo nok i sin Tid i den danske Presse herhjemme, at dette Forslag, naar det kom i den tyske Rigsdag, var dømt paa Forhaand til evig Fortabelse. Det vilde aldrig gaa igennem Rigsdagen. Det vilde falde, og Regeringen vilde ogsaa falde. Naar man spurgte de Embedsmænd dernede, som havde med det at gøre, og som høfligt, elskværdigt og dygtigt vejledede en i dette Spørgsmaal, hvorledes de tænkte sig, at en saa stor og omfattende Sag som denne Toldlovsrevi-